

15. mars 2017

Fjármál hins opinbera 2016, bráðabirgðauppgjör

General government finances 2016, preliminary accounts

Samantekt

Tekjuafkoma hins opinbera var jákvæð um 416,8 milljarða króna árið 2016 eða 17,2% af landsframleiðslu. Til samanburðar var afkoman neikvæð um 18,5 milljarða króna árið 2015 eða 0,8% af landsframleiðslu. Tekjur hins opinbera námu um 1.415 milljörðum króna og jukust um 52% milli ára. Þessi góða afkoma skýrist öðru fremur af 384,3 milljarða króna stöðugleikaframlagi frá slitabúum fallinna fjármálfyrirtækja. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust tekjurnar 58,4% samanborið við 42% árið 2015. Útgjöld hins opinbera voru 998,4 milljarðar króna 2016 eða sem nemur 41,2% af landsframleiðslu ársins en árið 2015 var þetta hlutfall 42,9%.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála árið 2016 voru 208 milljarðar króna eða 8,6% af landsframleiðslu. Þar af var hlutur hins opinbera 171 milljarður króna en hlutur heimila 37 milljarðar eða 18% af útgjöldunum. Á mann námu heilbrigðisútgjöld hins opinbera 486 þúsundum króna og hafa þau hækkað að raungildi um 3,4% frá fyrra ári.

Til fræðslumála var ráðstafað 178 milljörðum króna árið 2016 eða sem nemur 7,3% af landsframleiðslu. Þar af var fjármögnum hins opinbera 161 milljarður króna og hlutur heimilanna 17 milljarðar króna eða 9,5% af heildarútgjöldum málafloksins. Á verðlagi ársins 2016 námu fræðsluútgjöld hins opinbera 481 þúsund krónum á mann og eru þau 13,9% lægri en árið 2008, þegar útgjöldin náðu hámarki.

Samkvæmt áætlun út frá greiðslutölum námu peningalegar eignir hins opinbera 51% af landsframleiðslu í árslok 2016 meðan áætlað er að heildarskuldir hins opinbera hafi numið 88% af landsframleiðslu. Fara þarf aftur til ársins 2007 til að finna lægra skuldahlutfall.

Inngangur

*Fjármál hins opinbera eru í
brennidepli í þessu riti*

Í þessu riti verður fyrst og fremst lögð áhersla á hið opinbera en samsvarandi upplýsingar um undirgeira þess má sjá á vefsíðu Hagstofunnar. Vikið verður að afkomuþróun hins opinbera, gerð grein fyrir þróun tekna og gjalda frá mismunandi sjónarhornum, og heilbrigðis- og menntamálum gerð skil í talnaefni og myndum.

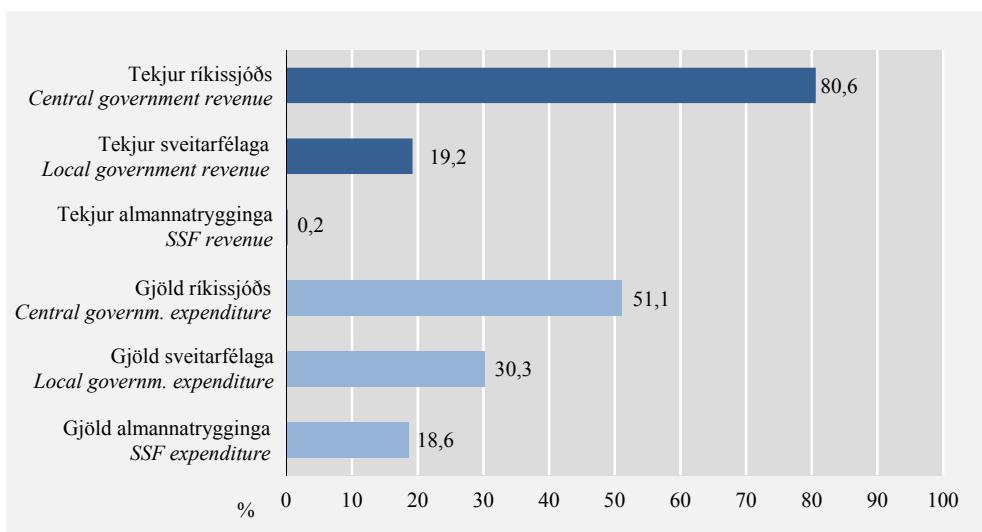

**Hið opinbera takmarkast við
A-hluta ríkissjóðs, A-hluta
sveitarfélaga og
almannatryggingar**

Umfang hins opinbera

Hefðbundin skilgreining á hinu opinbera samkvæmt þjóðhagsreikningum afmarkast við starfsemi sem fjármögnuð er með álagningu skatta en ekki með tekjum af sölu á vörum og þjónustu á almennum markaði. Hér er því um tiltölulega þröngr skilgreiningu að ræða sem takmarkast við A-hluta ríkissjóðs, A-hluta sveitarfélaga og almannatryggingar. Í þessu felst að atvinnustarfsemi á vegum hins opinbera, sem fjármögnuð er að mestu með sölu á vörum og þjónustu, er ekki talin til hins opinbera geira samkvæmt hefðbundinni skilgreiningu, heldur til fyrirtækjageira hagkerfisins.

Mynd 1. Hlutfallsleg skipting tekna og gjalda undirgeira hins opinbera 2016¹
Figure 1. Relative size of government in terms of revenue and expenditure 2016¹

¹ Skipting tekna og gjalda hins opinbera með 384,3 ma.kr. stöðugleikaframlagi frá slitabúum fallinna fjármála- fyrirtækja. *Relative size with 384.3 billion ISK stability contribution from the estates of the fallen banks.*

Að teknu tilliti til stöðugleikaframlags námu runnu 80,7% tekna hins opinbera til ríkissjóðs og 19,2% til sveitarfélaga. Af tekjum ríkissjóðs runnu 19,5% áfram til almannatrygginga og sveitarfélaga sem fjárfamlög eða 191,6 milljarðar króna til almannatrygginga og 31,8 milljarðar króna til sveitarfélaga. Af útgjöldum hins opinbera er hlutur almannatrygginga 18,6% eða 185,9 milljarðar króna, sveitarfélaga 30,3% eða 302,1 milljarður króna, og ríkissjóðs 51,1% eða 510,4 milljarðar króna.

Afkoma hins opinbera

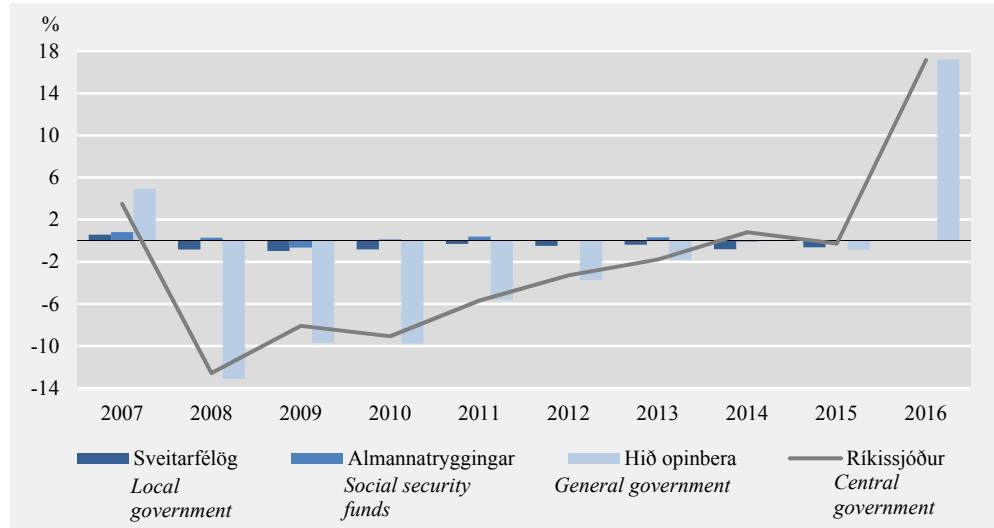
**Tekjuafgangur hins opinbera
nam 17,2% af landsframleiðslu
2016**

Samkvæmt bráðabirgðatöllum var tekjuafkoma hins opinbera jákvæð um 416,8 milljarða króna árið 2016 eða sem nemur 17,2% af landsframleiðslu og 29,5% af tekjum hins opinbera. Til samanburðar var afkoman neikvæð um 18,5 milljarða króna árið 2015 eða 0,8% af landsframleiðslu. Betri afkoma 2016 skýrist öðru fremur af 384,3 milljarða króna stöðugleikaframlagi. Á sama tíma jukust útgjöld hins opinbera um 5,2% en þar vó þyngst 8,4% hækkuun launakostnaðar.

Nokkur munur er á niðurstöðum um afkomu milli Hagstofu Íslands og Fjársýslu ríkisins sem stafar meðal annars af mismunandi aðferð við meðhöndlun á arði frá fjármálastofnum í eigu ríkisins. Hagstofan vinnur eftir alþjóðlegum þjóðhagsreikningastöðum sem kveða á um að hámarki sé tekjufærður arður sem jafngildir

rekstrarhagnaði ársins að frádegnum virðisbreytingum, en endurmat, sala og virðisbreyting eru færð í gegnum efnahag. Þá er framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 milljarða króna árið 2016 gjaldfært í greiðslutölum Fjársýslu ríkisins en hér er það fært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning.

Mynd 2. Tekjuafkoma hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu¹
Figure 2. General government financial balance as per cent of GDP¹

¹ Árið 2016 inniheldur stöðugleikaframlag frá slitabúum fallinna fjármálfyrirtækja. 2016 includes stability contribution from the estates of the fallen banks.

Vegna umfangs ríkissjóðs ræður tekjuafkoma hans miklu um þróun afkomu hins opinbera í heild. Árið 2016 er áætluð tekjuafkoma ríkissjóðs 415,8 milljarðar króna eða 17,2% af landsframleiðslu, samanborið við 5,9 milljarða króna halla árið 2015 eða 0,3% af landsframleiðslu.

Tafla 1. Fjármál hins opinbera 2010–2016
Table 1. General government finances 2010–2016

Í milljörðum króna In billion ISK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Tekjur hins opinbera ² General gov. revenue ²	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0	1.415,3
Útgjöld hins opinbera ³ Gen. gov. expenditure ³	799,3	777,3	807,2	830,5	908,2	949,5	998,4
Tekjuafkoma hins opinbera Gen. gov. NLB	-158,2	-95,0	-66,5	-34,8	-1,2	-18,5	416,8
Hlutfall af VLF Per cent of GDP							
Tekjur hins opinbera Gen. gov. revenue	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,0	58,4
Útgjöld hins opinbera Gen. gov. expenditure	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9	41,2
Tekjuafkoma hins opinbera Gen. gov. NLB	-9,8	-5,6	-3,7	-1,8	-0,1	-0,8	17,2
Tekjuafkoma ríkissjóðs Central gov. NLB	-9,1	-5,7	-3,3	-1,8	0,8	-0,3	17,2
Tekjuafkoma sveitarfélaga Local gov. NLB	-0,8	-0,3	-0,5	-0,4	-0,8	-0,6	0,0
Tekjuafkoma almannatrygg. SSF NLB	0,1	0,4	0,0	0,3	-0,1	0,1	0,0

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. Revenue due to stability contribution for 384.3 billion ISK are included in 2016.

³ Framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure.

Tekjuhalli sveitarfélaga var 109 milljónir króna 2016

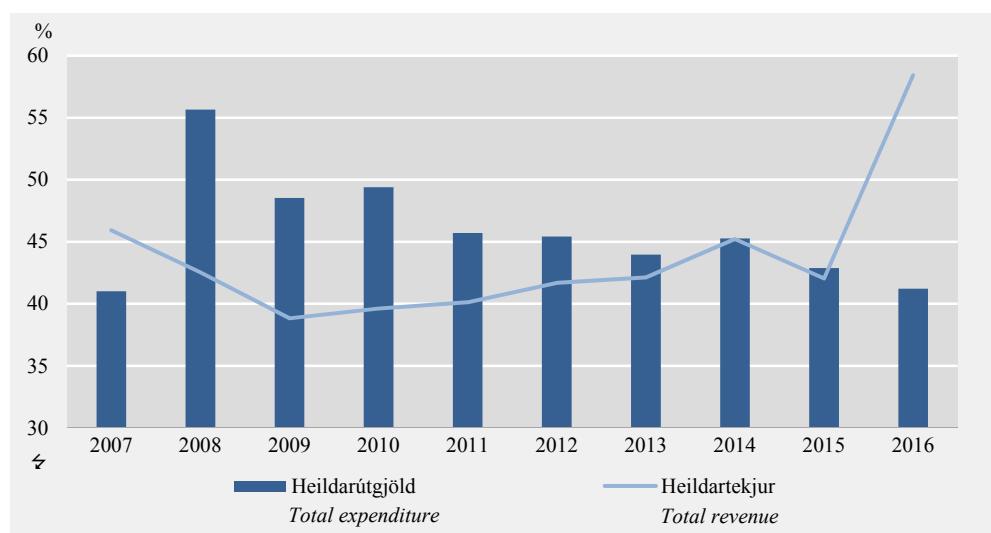
Tekjuhalli sveitarfélaga árið 2016 er áætlaður 109 milljónir króna eða 0,005% af landsframleiðslu og 0,04% af tekjum þeirra. Til samanburðar var tekjuhalli sveitarfélaga 13,7 milljarðar króna árið 2015 eða 0,6% af landsframleiðslu. Skatttekjur sveitarfélaga jukust um 11,9% milli ára.

Tekjur hins opinbera

Tekjur hins opinbera jukust um 52% milli ára

Tekjur hins opinbera námu 1.415,3 milljörðum króna árið 2016 og jukust um 52,0% milli ára. Sem hlutfall af landsframleiðslu mældust þær 58,4% samanborið við 42,0% árið 2015. Á árinu 2016 voru tekjur af stöðugleikaframlagi ríkissjóðs um 384,3 milljaðar króna.

Mynd 3. Tekjur og útgjöld hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu¹
Figure 3. General government revenues and expenditures as per cent of GDP¹

¹ Árið 2016 inniheldur stöðugleikaframlag frá slitabúum fallinna fjármálfyrirtækja. 2016 includes stability contribution from the estates of the fallen banks.

Tekjur ríkissjóðs hækkuðu úr 31,3% af landsframleiðslu 2015 í 47,5% árið 2016. Tekjur sveitarfélaga sem hlutfall af landsframleiðslu mældust 12,5% árið 2016 samanborið við 12,4% árið 2015. Tekjur almannatrygginga sem hlutfall af landsframleiðslu er áætlað 8,0% árið 2016 en samsvarandi hlutfall var 9,4% árið 2011.

Tafla 2. Heildartekjur hins opinbera og undirgeira þess 2010–2016
Table 2. General government total revenue 2010–2016

Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Hið opinbera <i>General government</i>	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0	1.415,3
Ríkissjóður ² <i>Central government</i> ²	474,7	497,1	545,5	584,5	686,1	692,4	1.149,7
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	194,4	214,2	224,4	243,6	254,9	273,6	303,6
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	143,0	160,6	157,8	166,8	168,6	178,8	194,4
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,0	58,4
Ríkissjóður <i>Central government</i>	29,3	29,2	30,7	30,9	34,2	31,3	47,5
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	12,0	12,6	12,6	12,9	12,7	12,4	12,5
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	8,8	9,4	8,9	8,8	8,4	8,1	8,0

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. *Revenue due to stability contribution for 384.3 billion ISK are included in 2016.*

*Skatttekjur- og tryggingagjöld
námu 880,9 milljörðum króna
2016*

Megintekjustofn hins opinbera eru skatttekjur og tryggingagjöld sem skiliðu 62,2% tekna þess árið 2016. Sem hlutfall af landsframleiðslu námu þessar tekjur 36,4% af landsframleiðslu samanborið við 36,7% árið 2015. Aðrar tekjur hins opinbera jukust um 415,4 milljarða króna milli ára. Þar munar mestu um stöðugleikaframlagið sem nam 384,3 milljörðum króna.

Tafla 3. Megintekjustofnar hins opinbera 2010–2016

Table 3. General government main income types 2010–2016

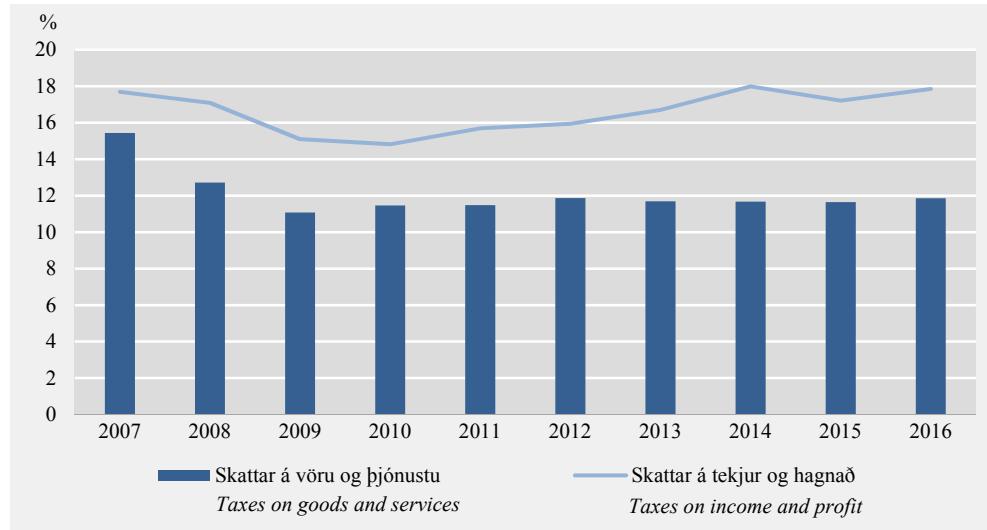
Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	641,1	682,3	740,8	795,7	907,0	931,0	1.415,3
Skatttekjur <i>Taxes</i>	478,0	519,1	561,6	606,2	700,8	732,3	793,8
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	63,6	66,8	64,9	69,9	73,4	79,7	87,1
Fjárframlög <i>Grants</i>	2,4	2,9	3,7	2,9	2,5	2,7	3,0
Aðrar tekjur ² <i>Other revenue</i> ²	97,2	93,4	110,6	116,7	130,2	116,3	531,4
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Heildartekjur <i>Total revenue</i>	39,6	40,1	41,7	42,1	45,2	42,0	58,4
Skatttekjur <i>Taxes</i>	29,5	30,5	31,6	32,1	34,9	33,1	32,8
Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	3,9	3,9	3,6	3,7	3,7	3,6	3,6
Fjárframlög <i>Grants</i>	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Aðrar tekjur <i>Other revenue</i>	6,0	5,5	6,2	6,2	6,5	5,3	21,9

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. *Revenue due to stability contribution for 384.3 billion ISK are included in 2016.*

Tekjuskattar skiliðu hinu opinbera um 30,5% tekna þess eða 17,8% af landsframleiðslu árið 2016 sem er hækken frá árinu 2015 þegar þær voru 17,2%. Skattar á voru og þjónustu voru 20,3% teknanna eða um 11,9% af landsframleiðslu. Þar af nam virðisaukaskatturinn 8,5% af landsframleiðslu.

Mynd 4. Helstu skattstofnar hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu
Figure 4. General government main taxes as per cent of GDP

Eignaskattar hins opinbera námu 1,9% af landsframleiðslu árið 2016, en á tíma-bilinu 1998–2016 var hlutfallið hæst árið 2000 eða 2,8%.

Tekjur af sköttum á alþjóðaverslun og viðskipti jukust um 4,3% frá árinu 2015 en aðrar skatttekjur drögust saman en þar munar mestu um að gjald af bankastarfsemi fer úr tæpum 32 milljörðum króna árið 2015 í tæpa 9 milljarða árið 2016.

Tafla 4. Skatttekjur og tryggingagjöld hins opinbera 2010–2016
Table 4. General government taxes and social contributions 2010–2016

Hlutfall af VLF / Per cent of GDP	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Skattar og tr.gjöld / Taxes and social contrib.	33,4	34,4	35,2	35,8	38,6	36,7	36,4
Skattar á tekjur og hagnað / Taxes on income	14,8	15,7	15,9	16,7	18,0	17,2	17,8
Skattar á launagreiðslur / Taxes on payroll	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Eignaskattar / Taxes on property	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5	2,0	1,9
Skattar á vöru og þjónustu / Taxes on G&S	11,4	11,5	11,9	11,7	11,7	11,6	11,9
Skattar á alþ.viðskipti / Taxes on intern. trade	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Aðrir skattar / Other taxes	0,4	0,5	0,6	0,6	2,2	1,7	0,6
Tryggingagjöld / Social contributions	3,9	3,9	3,6	3,7	3,7	3,6	3,6

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

Tafla 5. Tekjuskattar hins opinbera 2010–2016
Table 5. General government tax on income and profits 2010–2016

Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	239,7	266,8	283,2	315,6	360,5	381,0	432,2
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	197,3	220,6	234,5	258,6	270,6	298,0	344,0
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	14,6	29,5	34,0	40,5	66,8	52,5	61,1
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	27,7	16,8	14,8	16,5	23,1	30,5	27,1
Hlutfall af VLF <i>Percent of GDP</i>							
Tekjuskattar <i>Taxes on income and profits</i>	14,8	15,7	15,9	16,7	18,0	17,2	17,8
Tekjusk. einstakl. <i>Individual income tax</i>	12,2	13,0	13,2	13,7	13,5	13,5	14,2
Tekjusk. lögaðila <i>Corporate income tax</i>	0,9	1,7	1,9	2,1	3,3	2,4	2,5
Fjárm.tekjusk. <i>Tax on interest & cap. gains</i>	1,7	1,0	0,8	0,9	1,2	1,4	1,1

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

Útgjöld hins opinbera

Útgjöld hins opinbera jukust um 5,2% milli ára

Útgjöld hins opinbera eru áætluð 998,4 milljarðar króna árið 2016 og jukust um 5,2% milli ára. Hlutfall heildarútgjalda af landsframleiðslu fór úr 42,9% árið 2015 í 41,2% árið 2016. Launakostnaður jókst um 8,4% milli ára og fjárfesting um 5,1%.

Tafla 6. Útgjöld hins opinbera og undirgeira þess 2010–2016
Table 6. General government expenditure 2010–2016

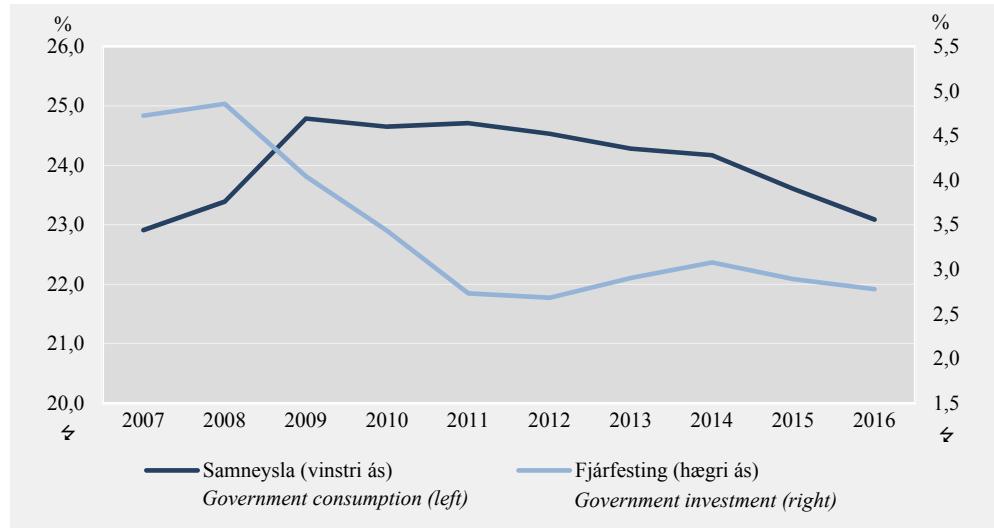
Í milljörðum króna <i>In billion ISK</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Hið opinbera <i>General government</i>	799,3	777,3	807,2	830,5	908,2	949,5	998,4
Ríkissjóður ² <i>Central government</i>	621,5	593,7	603,9	618,0	669,8	698,3	733,9
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	207,8	219,3	233,0	250,9	271,0	287,3	303,7
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	141,1	154,0	157,3	160,8	170,0	177,7	193,2
Hlutfall af VLF <i>Per cent of GDP</i>							
Hið opinbera <i>General government</i>	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9	41,2
Ríkissjóður <i>Central government</i>	38,4	34,9	34,0	32,7	33,4	31,5	30,3
Sveitarfélög <i>Local governments</i>	12,8	12,9	13,1	13,3	13,5	13,0	12,5
Almannatryggingar <i>Social security funds</i>	8,7	9,0	8,8	8,5	8,5	8,0	8,0

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

² Framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. *The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure*

Heildarútgjöld ríkissjóðs jukust um 5,1% milli ára en útgjöld sveitarfélaga um 5,7%. Útgjöld almannatrygginga jukust um 8,7%. Mest mældust útgjöld almannatrygginga árið 2009 eða 9,1% af landsframleiðslu.

Mynd 5. Samneysla og fjárfesting hins opinbera sem hlutfall af VLF
Figure 5. General government final consumption and investment as per cent of GDP

Ef hagræn útgjöld hins opinbera eru skoðuð sést að samneysluútgjöldin, þ.e. launaútgjöld og kaup að frádreginni sölu á vörum og þjónustu, voru 23,1% af landsframleiðslu eða heldur minni en árið 2015. Launaútgjöld eru stærsti hluti samneysluútgjaldanna eða 59,6%. Fjárfestingarútgjöld hins opinbera jukust um 5,1% árið 2016, en hlutfall þeirra af landsframleiðslu lækkaði úr 2,9% 2015 í 2,8% árið 2016.

Tafla 7. Hagræn flokkun útgjalda hins opinbera 2010–2016
Table 7. General government expenditure by economic type 2010–2016

Hlutfall af VLF / Per cent of GDP	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Heildarútgjöld ² / Total expenditure ²	49,3	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9	41,2
Laun / Wages and salaries	13,5	13,5	13,6	13,5	13,7	13,9	13,8
Kaup á vörum og þjónum / Use of goods & services	12,1	12,1	12,0	11,8	11,5	10,9	10,5
Vaxtagjöld / Interest	4,8	4,1	4,7	4,6	4,7	4,6	4,2
Fjárframlög / Grants	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,3	1,3
Framleiðslustyrkir / Subsidies	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Félagslegar tilf. til heimila / Social benefits	7,5	8,1	7,6	7,1	7,0	6,4	6,2
Önnur tilfærsluútgjöld / Other expenditure	6,1	3,1	2,8	2,2	3,6	2,6	2,3
Fjárfesting / Acquisition of nonfinancial assets	3,4	2,7	2,7	2,9	3,1	2,9	2,8

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

² Framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure

Vaxtagjöld hins opinbera námu um 101 milljarði króna 2016

Vaxtaútgjöld hins opinbera voru 101,1 milljarður króna árið 2016 eða 4,2% af landsframleiðslu en hlutfallið var 4,6% árið 2015. Það var hæst árið 2009 eða 6,0% af landsframleiðslu.

*Heilbrigðisútgjöld hins opinbera
námu 7,1% af landsframleiðslu
árið 2016*

Heilbrigðismál

Einn stærsti málaflokkurinn í opinberum rekstri eru heilbrigðismál og árið 2016 fóru 17,1% heildarútgjalda til þeirra. Þau jukust um 10% frá 2015 til 2016 og námu 171,1 milljarði króna¹ eða 7,1% af landsframleiðslu. Sem hlutfall af landsframleiðslu hafa útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála verið stöðug frá og með árinu 2010, um og yfir 7% af landsframleiðslu.

Tafla 8. Útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála 2010–2016

Table 8. General government expenditure on health 2010–2016

HLUTFALL AF VLF / PER CENT OF GDP	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Heilbrigðisútgjöld alls <i>Expenditure on health</i> ²	7,1	7,0	7,0	7,0	7,1	7,0	7,1
1. Lækn.vörur og hjálpartæki <i>Medical products</i>	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5
2. Þjónusta við ferlisjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,4	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5
3. Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	4,7	4,7	4,7	4,8	4,9	4,8	4,9
4. Forvarnir og alm. heilb.þj. <i>Public health serv.</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Heilbrigðismál ót.a.s. <i>Health n.e.c.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Kaup heimila á heilb.þjón. hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public health is excluded.*

Opinberum útgjöldum til heilbrigðismála má skipta niður á viðfangsefni, eins og gert er í töflu 8 en ýtarlegri sundurliðun er að finna í töflu 20 í töfluviðauka. Árið 2016 var 4,9% af landsframleiðslu ráðstafað til sjúkrahúsþjónustu og hefur það hlutfall verið mjög svipað undanfarin ár. Að raungildi á mann hafa útgjöld til sjúkrahúsa aukist um 4% og þjónustu við ferlisjúklinga aukist um 5,7% en útgjöld vegna lyfja- og hjálpartækjakaupa dregist saman um 3,9%.

Af opinberum útgjöldum til heilbrigðisþjónustu vegur hlutur almennrar sjúkrahúsaþjónustu þyngst, eða um 68,9%. Þjónusta við ferlisjúklinga, þar á meðal almenn heilsugæsla og þjónusta sérfræðilækna utan sjúkrahúsa, kemur þar á eftir og nemur 21,4% af heilbrigðisútgjöldum eða 1,5% af landsframleiðslu. Lyfja- og hjálpartækjakostnaður nam um 7,4% opinberra útgjalda til heilbrigðismála árið 2016 eða 0,5% af landsframleiðslu.

Í töflu 20 í töfluviðauka má meðal annars sjá að útgjöld hins opinbera til heilbrigðismála voru um 486 þúsund krónur á mann árið 2016 en frá árinu 2010 hafa þau hækkað um 4,2% á mann á föstu verði. Á árunum 2002 til 2009 voru þau aftur á móti hærri eða frá 500–520 þúsund krónur, á verðlagi 2016. Á árinu 2016 var kostnaður vegna almennra sjúkrahúsa 353 þúsund krónur á mann, vegna heilsugæslu og þjónustu sérfræðilækna utan sjúkrahúsa tæp 110 þúsund og vegna lyfja og hjálpartækja tæp 38 þúsund krónur á mann.

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til heilbrigðismála hafa verið dregin kaup heimila á heilbrigðisþjónustu hins opinbera, en þau flokkast með einkaneyslu heimilanna.

Tafla 9. Heildarútgjöld til heilbrigðismála 1998–2016
Table 9. Total health expenditure 1998–2016

	Alls, millj. kr. <i>Total, mill. ISK</i>	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Percent of GDP</i>			Hlutfall heimila af heild HH % of totals	Heilbr.útgj.- staðvirt ² <i>Health exp. in fixed Prices²</i>	Heilbr.útgj.- staðvirt á mann ² <i>Health exp. per capita²</i>
		Hið opinb. <i>General govern.</i>	Heimili <i>House- holds</i>	Alls <i>Total</i>			
1998	52.482	7,2	1,7	8,9	19,4	100,0	100,0
1999	60.947	7,9	1,7	9,6	17,6	109,9	108,6
2000	65.076	7,5	1,7	9,3	18,7	110,7	107,8
2001	72.221	7,4	1,7	9,1	18,8	114,1	109,6
2002	82.764	8,0	1,8	9,8	18,1	120,5	114,7
2003	87.303	8,2	1,8	10,1	18,3	122,1	115,6
2004	92.222	7,8	1,8	9,6	18,7	123,6	115,6
2005	97.154	7,5	1,7	9,2	18,6	124,5	115,2
2006	107.214	7,3	1,6	9,0	18,0	127,4	114,7
2007	119.388	7,2	1,5	8,8	17,5	133,9	117,8
2008	135.730	7,2	1,5	8,7	17,4	138,2	118,5
2009	144.966	7,5	1,6	9,1	18,0	133,5	114,5
2010	143.291	7,1	1,7	8,8	19,6	125,2	107,8
2011	147.150	7,0	1,7	8,6	19,4	122,9	105,5
2012	154.171	7,0	1,7	8,7	19,5	122,3	104,4
2013	164.469	7,0	1,7	8,7	19,3	125,5	106,1
2014	176.180	7,1	1,7	8,8	18,9	129,3	108,1
2015	190.614	7,0	1,6	8,6	18,5	132,0	109,3
2016 ¹	208.425	7,1	1,5	8,6	17,9	137,7	112,8

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Heilbrigðisútgjöld hins opinbera staðvirt með verðvísítölu samneyslunnar en heimilanna með undirvísítölu vísítölu neysluverðs fyrir heilsu. Magnvísitala, 1998=100. *Health expenditure of the gen. gov deflated by price index of government final consumption, the households' share by subindex for health from the CPI. Volume index 1998=100.*

208 milljörðum króna var ráðstafað til heilbrigðismála á árinu 2016

Í töflu 9 hefur útgjöldum heimila til heilbrigðismála verið bætt við útgjöld hins opinbera og sýnir taflan heildarútgjöld til heilbrigðismála á árunum 1998 til 2016 ásamt hlutfalli heilbrigðisútgjalda af landsframleiðslu. Þar sést að á árinu 2016 nam heilbrigðiskostnaður 208 milljörðum króna eða 8,6% af landsframleiðslu, en hlutfallið hefur verið stöðugt undanfarin ár. Hæst urðu heilbrigðisútgjöldin 10,1% af landsframleiðslu árið 2003.

Árið 2016 voru rúm 18% heilbrigðisútgjaldanna fjármögnuð af heimilunum og hefur hlutfallið farið lækkandi undanfarin 6 ár. Hæst hefur hlutur heimilanna farið í 19,6%, árið 2010, en lægstur var hann árið 2008 eða 17,4%. Rétt er að áréttu að um bráðabirgðatölur er að ræða.

Í töflu 9 eru einnig sýnd staðvirt heilbrigðisútgjöld. Voru heilbrigðisútgjöld á föstu verðlagi á mann mest árið 2003, en síðan þá hefur dregið úr þeim um 10%.

Fræðslumál

Útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu 160,8 milljörðum króna

Hrein útgjöld hins opinbera til fræðslumála námu um 160,8 milljörðum króna á árinu 2016¹ eða 6,6% af landsframleiðslu. Tæplega helmingur útgjalda hins opinbera til fræðslumála rann til grunnskólastigsins eða sem nemur 3,1% af landsframleiðslu. Til háskólastigsins runnu tæp 21% af fræðsluútgjöldum hins opinbera eða 1,4% af landsframleiðslu. Framhaldsskólastigið tók til sín 17% útgjaldanna og síðustu 10% fóru til leikskólastigsins eða 0,7% af landsframleiðslu. Í heildina námu útgjöld til fræðslumála 16,1% af heildarútgjöldum hins opinbera.

Tafla 10. Útgjöld hins opinbera til fræðslumála 2010–2016

Table 10. General government expenditure on education 2010–2016

Hlutfall af VLF	Percent of GDP	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Fræðsluútgj. alls²	Expenditure on education²	7,3	7,1	7,0	6,9	7,0	6,9	6,6
1. Leískolastig	<i>Pre-primary education</i>	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7
2. Grunnskólastig	<i>Primary and sec. education</i>	3,4	3,4	3,3	3,2	3,4	3,3	3,1
3. Framhaldsskólastig	<i>Upper secondary edu.</i>	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2	1,1
4. Háskólastig	<i>Tertiary education</i>	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
5. Önnur skólastig	<i>Other school leves</i>	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
6. Önnur fræðslumál ót.a.s.	<i>Education n.e.c.</i>	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Kaup heimila á fræðslujþ. hins opinbera dregin frá. *The households purchase of public education in excluded.*

Í töflu 21 í töfluviðauka kemur fram að útgjöld til fræðslumála voru á föstu verði um 481 þúsund krónur á mann árið 2016 eða 0,8% lægri en árið 2015. Að raungildi á mann drögust opinber fræðsluútgjöld saman um tæp 16% á árunum 2009 til 2013 en hafa frá 2013 aukist um 2,4%. Langstærsti hluti útgjalda hins opinbera til fræðslumála eru samneysluútgjöld, en fjárfestingarútgjöld vega einnig þungt. Í niðurbroti á skólastig, í töflu 21, má sjá að útgjöld til leikskóla- og barnaskólastigs lækkuðu um 0,7% að raungildi á mann frá 2015, til unginga- og framhaldsskólastigs var lækkun upp á 2,4% en til háskólastigsins var hækkun upp á rúm 2%.

Útgjöld heimila og hins opinbera til fræðslumála námu samtals um 7,3% af landsframleiðslu

Í töflu 11 hefur útgjöldum heimila til fræðslumála verið bætt við útgjöld hins opinbera. Að þeim meðtöldum eru heildarútgjöld til fræðslumála um 7,3% af landsframleiðslu árið 2016. Rúm 10% útgjaldanna eru fjármögnuð af heimilunum. Staðvirk fræðsluútgjöld á mann árið 2016 eru 12,3% lægri en árið 2008, þegar þau náðu hámarki.

¹ Frá útgjöldum hins opinbera til fræðslumála hafa verið dregin kaup heimila á fræðsluþjónustu hins opinbera sem flokkast með einkaneyslu heimilanna.

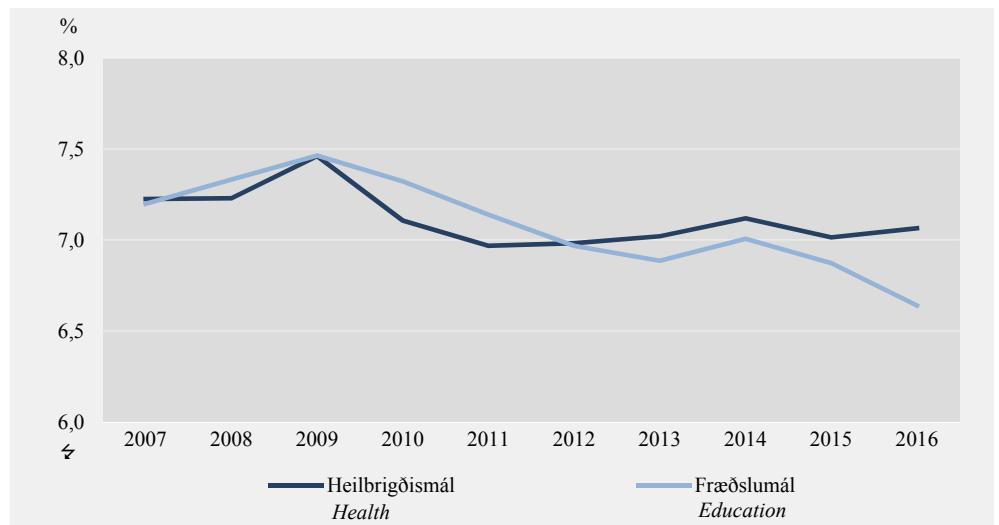
Tafla 11. Heildarútgjöld til fræðslumála 1998–2016

Table 11. Total expenditure on education 1998–2016

	Alls, millj. kr. <i>Total, mill. ISK</i>	Hlutfall af landsframleiðslu <i>Percent of GDP</i>			Hlutfall heimila af heild HH % of totals	Fræðslu.útgj.- Staðvirt ² <i>Edu. exp.</i>	Fræðslu.útgj.- staðvirt á mann ² <i>Edu. exp. per capita²</i>
		Hið opinb. <i>General govern.</i>	Heimili House- holds	Alls <i>Total</i>			
1998	42.411	6,40	0,66	7,06	9,3	100,0	100,0
1999	46.750	6,57	0,67	7,24	9,2	103,7	102,4
2000	51.260	6,62	0,67	7,29	9,1	106,9	104,1
2001	60.076	6,88	0,69	7,57	9,0	115,7	111,1
2002	69.769	7,51	0,76	8,27	9,2	123,8	117,9
2003	72.171	7,47	0,85	8,32	10,2	123,0	116,4
2004	78.514	7,36	0,80	8,16	9,8	128,6	120,4
2005	87.733	7,55	0,80	8,35	9,6	137,1	126,9
2006	99.117	7,51	0,77	8,29	9,3	142,5	128,2
2007	108.172	7,20	0,73	7,93	9,2	146,3	128,6
2008	124.194	7,33	0,67	8,01	8,4	152,7	130,9
2009	129.874	7,46	0,69	8,15	8,4	145,9	125,1
2010	129.943	7,32	0,70	8,02	8,7	139,2	119,8
2011	133.463	7,14	0,71	7,84	9,0	135,8	116,6
2012	136.838	6,97	0,73	7,69	9,4	131,4	112,2
2013	144.225	6,89	0,74	7,63	9,7	132,7	112,2
2014	155.463	7,01	0,74	7,75	9,6	137,6	115,0
2015	168.098	6,87	0,72	7,59	9,5	139,4	115,4
2016 ¹	177.776	6,64	0,70	7,34	9,5	140,1	114,7

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*² Fræðsluútgjöld staðvirt með verðvísítolu samneyslunnar. Magnvísitala, 1998=100. *Expenditure on education deflated by price index of government final consumption. Volume index, 1998=100.***Mynd 6. Útgjöld hins opinbera sem hlutfall af VLF**

Figure 6. General government expenditure functions as per cent of GDP

Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera

Peningalegar eignir hins opinbera námu samkvæmt áætlun 1.243 milljörðum króna í árslok 2016 eða sem nemur um 51,3% af landsframleiðslu. Hlutafé og peningalegar eignir hækkuðu um 47,5% árið 2016 en hluti þess er vegna stöðugleikafamlags slitabúa fallinna fjármálfyrirtækja.

Heildarskuldir hins opinbera námu 88% af landsframleiðslu í lok árs 2016

Heildarskuldir hins opinbera námu samkvæmt áætlun 2.126 milljörðum króna í árslok 2016 eða 87,8% af landsframleiðslu, samanborið við 100,0% árið á undan. Ær þetta fimmárið í röð þar sem skuldir hins opinbera sem hlutfall af landsframleiðslu fara lækkið, en hæst var hlutfallið árið 2011, 126,7%. Í árslok 2016 er áætlað að erlendar lántökur hafi numið 8,5% af landsframleiðslu en svo lágt hlutfall hefur ekki mælst á árunum 1998–2015. Innlendar lántökur sem hlutfall af landsframleiðslu lækka einnig fimmárið í röð og eru 10,1%. Eignir og skuldir eru áætlaðar út frá greiðslutölum árið 2016 og geta niðurstöður breyst þegar endanlegt uppgjör liggur fyrir.

Tafla 12. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2010–2016

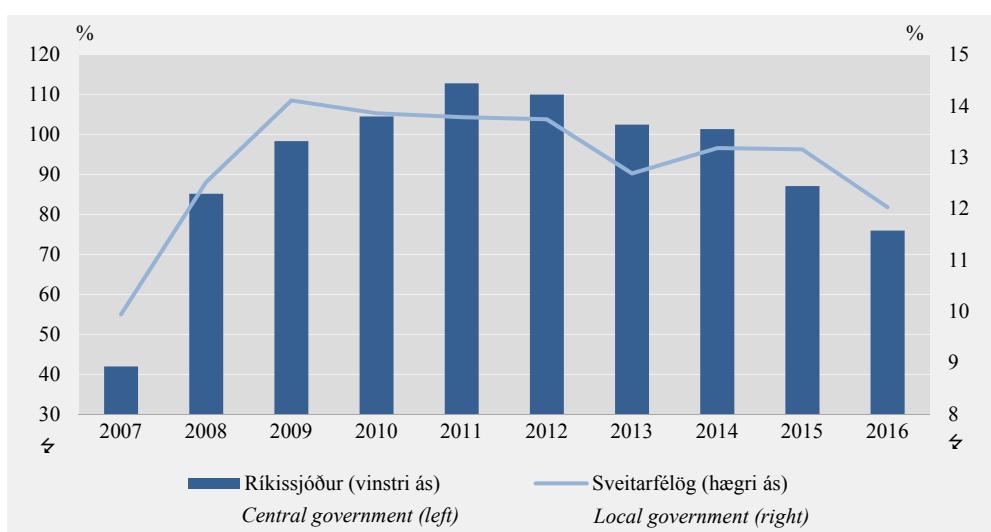
Table 12. General government financial assets and liabilities 2010–2016

Slík af VLF / Type of VLF	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Peningalegar eignir <i>Financial assets</i>	72,8	75,2	70,1	63,2	64,3	51,4	51,3
Skuldir <i>Liabilities</i>	118,6	126,7	123,6	114,7	114,2	100,0	87,8
Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	44,6	46,4	47,2	44,6	43,8	40,2	35,4
Lántökur <i>Loans</i>	43,6	48,7	45,3	40,2	38,6	27,9	18,6
Innlendar lántökur <i>Domestic loans</i>	20,1	20,6	19,7	18,9	17,8	13,9	10,1
Erlendar lántökur <i>Foreign loans</i>	23,5	28,1	25,7	21,3	20,9	14,0	8,5
Lífeyrisskuldbindingar <i>Pension liabilities</i>	23,6	24,5	24,7	24,2	24,4	26,2	27,5
Viðskiptakuldir <i>Other accounts payable</i>	6,8	7,1	6,4	5,8	7,4	5,7	6,3
Hrein peningaleg eign <i>Net financial assets</i>	-45,8	-51,4	-53,6	-51,4	-50,0	-48,6	-36,4

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

Mynd 7. Skuldir ríkissjóðs og sveitarfélaga sem hlutfall af VLF

Figure 7. Central and local governments gross debt as per cent of GDP

Frekari upplýsingar

Í heftinu hefur megináhersla verið lögð á fjármál hins opinbera, bæði í texta og töflum. Samsvarandi upplýsingar um ríkissjóð, sveitarfélög og almannatryggingar eru á vef Hagstofunnar: www.hagstofa.is/Hagtetur/Thjodhagsreikningar/Fjarmal-hins-opinbera.

English summary

In 2016, the financial balance of the general government was 416.8 billion ISK in surplus or 17.2% of GDP, compared with a deficit of 18.5 billion ISK in 2015 or 0.8% of GDP. The revenue increased by 52.0% while the expenditure increased by 5.2%. Included in 2016 is extraordinary revenue of 384.3 billion ISK due to stability contribution from the estates of the fallen banks. The general government total revenue in 2016 of 1.415 billion ISK amounted to 58.4% of GDP, compared with 42.0% in 2015. The general government total expenditure of 998 billion ISK amounted to 41.2% of the 2016 GDP, compared with 42.9% in 2015.

In 2016, the total expenditure on health was 8.6% of GDP, of which 82.1% was financed by the general government and 17.9% by households. The public health expenditure per capita was 475 thousand ISK in 2016 and has in real terms increased by 7.1% in the last five years.

The total expenditure on education was 7.3% of GDP in 2016, of which 90.5% was financed by the general government. The public health expenditure per capita was 456 thousand ISK in 2016 and has decreased by 13.9% from the peak of 2008 in 2015 prices.

An assessment based on cash transactions data shows that the general government total financial assets amounted to 51% of GDP at the end of 2016 and the total liabilities 88%. This is the fourth year in a row that the general government total liabilities' share of GDP has fallen.

All data referred to in this issue of the Statistical Series has been published on the website of [Statistics Iceland](http://StatisticsIceland.is).

Tafla 13. Rekstrarreikningur hins opinbera árin 2011–2016

Table 13. General government statement of operations 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
1 Heildartekjur Total revenue	682.304	740.768	795.732	906.988	930.966	1.415.277
11 Skatttekjur Tax revenue	519.116	561.567	606.243	700.831	732.295	793.780
12 Tryggingagjöld Social contributions	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707	87.120
13 Fjárfamlög Grants	2.944	3.733	2.881	2.534	2.689	3.000
14 Aðrar tekjur ² Other revenues ²	93.424	110.586	116.710	130.191	116.275	531.377
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	777.342	807.229	830.530	908.205	949.454	998.434
2 Rekstrarútgjöld³ Expenses³	765.977	796.519	813.896	886.095	925.917	973.286
21 Laun Compensation of employees	229.037	242.024	256.169	275.652	307.150	333.087
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	206.099	213.887	222.234	230.421	241.607	255.055
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	35.076	36.976	38.274	39.617	40.471	42.143
24 Vaxtagjöld Interest	70.481	84.066	86.505	94.411	102.032	101.058
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	29.154	30.485	31.070	29.477	29.885	31.676
26 Fjárfamlög Grants	4.514	3.838	4.342	5.159	5.144	5.401
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	138.352	134.950	133.645	139.441	141.699	149.071
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense	53.263	50.293	41.658	71.916	57.928	55.794
31 Fastaþjártugjöld Nonfinancial assets	11.366	10.710	16.634	22.110	23.537	25.148
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	46.441	47.686	54.908	61.728	64.009	67.291
23 Afskriftir of fixed capital	-35.076	-36.976	-38.274	-39.617	-40.471	-42.143
Tekjuafgangur/halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	-95.038	-66.461	-34.798	-1.217	-18.488	416.843
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	61.014	-77.898	-38.388	52.467	-176.727	..
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	156.052	-11.437	-3.590	53.685	-158.239	..

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. Revenue due to stability contribution, 384.3 billion ISK, are included in 2016.³ Framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure.

Tafla 14. Rekstrarreikningur ríkissjóðs árin 2011–2016
 Table 14. Central government statement of operations 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
1 Heildartekjur Total revenue	497.094	545.548	584.545	686.128	692.377	1.149.663
11 Skatttekjur <i>Tax revenue</i>	363.277	396.770	426.670	510.990	524.319	561.061
12 Tryggingagjöld <i>Social contributions</i>	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707	87.120
13 Fjárfamlög <i>Grants</i>	9.526	11.062	10.637	10.378	10.763	11.817
14 Aðrar tekjur ² <i>Other revenues²</i>	57.471	72.834	77.339	91.326	77.589	489.665
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	593.651	603.898	618.049	669.829	698.324	733.886
2 Rekstrarútgjöld³ Expenses³	589.343	602.954	613.595	661.988	686.358	721.294
21 Laun <i>Compensation of employees</i>	113.089	120.473	127.772	135.141	150.543	164.694
22 Kaup á vöru og þjónustu <i>Use of goods and services</i>	102.378	105.738	104.454	104.613	110.360	116.856
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	25.591	26.977	27.924	28.904	29.527	30.747
24 Vaxtagjöld <i>Interest</i>	63.316	76.049	79.352	86.895	92.683	90.594
25 Framleiðslustyrkir <i>Subsidies</i>	24.505	25.200	25.739	25.069	25.325	26.993
26 Fjárfamlög <i>Grants</i>	187.438	183.007	195.376	199.884	210.914	228.879
27 Félagslegar tilfærslur til heimila <i>Social benefits</i>	28.079	23.506	20.370	18.799	17.950	15.755
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög <i>Other expense</i>	44.947	42.005	32.609	62.682	49.056	46.776
31 Fastaþjártugjöld Nonfinancial assets	4.308	943	4.454	7.842	11.966	12.592
311 Hrein fjárfesting í efnislegum eignum <i>Net acquisition of fixed assets</i>	29.899	27.920	32.378	36.746	41.493	43.339
23 Afskriftir <i>Consumption of fixed capital</i>	-25.591	-26.977	-27.924	-28.904	-29.527	-30.747
Tekjuafgangur/halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)	-96.557	-58.349	-33.503	16.298	-5.947	415.777
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions	68.993	-77.152	-44.330	62.457	-182.558	..
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions	165.550	-18.802	-10.826	46.159	-176.611	..

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. Revenue due to stability contribution, 384.3 billion ISK, are included in 2016.

³ Framlag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure.

Tafla 15. Rekstrarreikningur sveitarfélaga árin 2011–2016

Table 15. Local government statement of operations 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
1 Heildartekjur Total revenue		214.243	224.367	243.636	254.908	273.612	303.566
11 Skatttekjur Tax revenue		155.839	164.797	179.573	189.840	207.976	232.719
12 Tryggingagjöld Social contributions		0	0	0	0	0	0
13 Fjárfamlög Grants		24.393	24.139	27.050	28.627	29.562	31.862
14 Aðrar tekjur Other revenues		34.011	35.431	37.014	36.441	36.074	38.984
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		219.346	232.997	250.923	271.001	287.281	303.675
2 Rekstrarútgjöld Expenses		212.311	223.264	238.786	256.760	275.736	291.140
21 Laun Compensation of employees		98.783	103.815	109.524	120.356	134.268	143.681
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		71.688	75.909	84.656	90.022	92.954	96.893
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		9.485	9.999	10.350	10.713	10.944	11.396
24 Vaxtagjöld Interest		7.147	8.004	7.131	7.463	9.255	10.371
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		4.301	4.875	5.083	4.184	4.429	4.505
26 Fjárfamlög Grants		1.162	1.133	1.228	1.400	1.500	1.525
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		11.721	11.632	12.365	13.729	13.850	14.086
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense		8.024	7.897	8.450	8.892	8.537	8.682
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		7.036	9.732	12.137	14.241	11.544	12.534
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		16.521	19.731	22.486	24.955	22.488	23.931
23 Afskriftir of fixed capital		-9.485	-9.999	-10.350	-10.713	-10.944	-11.396
Tekjuafgangur/halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		-5.104	-8.630	-7.287	-16.093	-13.669	-109
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		319	-3.441	-65	-11.096	3.504	..
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		5.422	5.189	7.221	4.997	17.172	..

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.**Tafla 16. Rekstrarreikningur almannatrygginga árin 2011–2016**

Table 16. The social security funds' statement of operations 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna	<i>Current prices, in million ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
1 Heildartekjur Total revenue		160.606	157.774	166.830	168.559	178.849	194.371
11 Skatttekjur Tax revenue		0	0	0	0	0	0
12 Tryggingagjöld Social contributions		0	0	0	0	0	0
13 Fjárfamlög Grants		158.664	155.452	164.473	166.135	176.236	191.643
14 Aðrar tekjur Other revenues		1.942	2.321	2.357	2.424	2.613	2.728
Heildargjöld (2+31) Total expenditure (2+31)		153.983	157.255	160.838	169.981	177.722	193.196
2 Rekstrarútgjöld Expenses		153.962	157.221	160.794	169.954	177.694	193.174
21 Laun Compensation of employees		17.165	17.736	18.873	20.156	22.340	24.712
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services		32.033	32.240	33.124	35.786	38.293	41.306
23 Afskriftir Consumption of fixed capital		0	0	0	0	0	0
24 Vaxtagjöld Interest		18	14	23	53	93	93
25 Framleiðslustyrkir Subsidies		348	410	248	223	131	177
26 Fjárfamlög Grants		5.552	6.618	7.017	6.481	6.602	7.319
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits		98.552	99.813	100.910	106.913	109.900	119.230
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense		292	391	599	342	336	336
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets		22	34	44	27	28	22
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets		22	34	44	27	28	22
23 Afskriftir of fixed capital		0	0	0	0	0	0
Tekjuafgangur/halli (1-2-31) Net lending and net borrowing (1-2-31)		6.623	519	5.992	-1.422	1.127	1.175
32 Peningalegar eignir, hreyfingar Financial assets, transactions		-8.298	2.694	6.007	1.106	2.327	..
33 Skuldir, hreyfingar Liabilities, transactions		-14.921	2.176	15	2.529	1.200	..

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

Tafla 17. Sundurliðun á tekjum hins opinbera 2011–2016

Table 17. Detailed classification of general government revenue 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Heildartekjur Total revenue	682.304	740.768	795.732	906.988	930.966	1.415.277
11 Skatttekjur Tax revenue	519.116	561.567	606.243	700.831	732.295	793.780
111 Skattar á tekjur og hagnað <i>Taxes on income and profits</i>	266.823	283.238	315.577	360.474	380.979	432.239
112 Skattar á launagreiðslur og vinnafl <i>Taxes on payroll and workforce</i>	2.900	5.402	6.534	6.994	6.638	7.257
113 Eignarskattar <i>Taxes on property</i>	39.282	44.304	46.493	49.634	43.487	46.630
114 Skattar á vöru og þjónustu <i>Taxes on goods and services</i>	195.153	210.948	220.803	233.856	257.839	287.239
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti <i>Taxes on international trade and transactions</i>	7.288	7.682	5.815	6.058	4.989	5.205
116 Aðrir skattar <i>Other taxes</i>	7.670	9.993	11.020	43.814	38.364	15.211
12 Tryggingargjöld Social contributions	66.820	64.882	69.899	73.432	79.707	87.120
13 Fjárfamlög Grants	2.944	3.733	2.881	2.534	2.689	3.000
131 Fjárfamlög frá opinberum aðilum, erlendum <i>From foreign gov.</i>	321	846	124	54	30	200
132 Fjárfamlög frá alþjóðastofnunum <i>From international organisations</i>	2.623	2.887	2.756	2.480	2.659	2.800
133 Fjárfamlög frá hinu opinbera <i>From other general government units</i>	—	—	—	—	—	—
14 Aðrar tekjur Other revenues	93.424	110.586	116.710	130.191	116.275	531.377
141 Eignatekjur <i>Property income</i>	34.557	47.305	51.116	61.745	41.656	68.760
142 Sala á vöru og þjónustu <i>Sale of goods and services</i>	49.787	56.584	57.455	60.840	66.592	71.116
143 Sektir og skaðabætur <i>Fines, penalties and forfeits</i>	4.485	2.844	3.600	3.487	2.176	3.102
144 Frjáls fjárfamlög ² <i>Voluntary transfers other than grants²</i>	1.493	1.322	1.301	1.814	1.993	385.500
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Miscellaneous and unidentified revenue	3.102	2.530	3.237	2.305	3.859	2.899

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures*.² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. *Revenue due to stability contribution, 384.3 billion ISK, are included in 2016.*

Tafla 18. Tekjur hins opinbera árin 2011–2016

Table 18. General government revenue 2011–2016

Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
1 Heildartekjur Total revenue	40,1	41,7	42,1	45,2	42,0	58,4
11 Skatttekjur Tax revenue	30,5	31,6	32,1	34,9	33,1	32,8
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	15,7	15,9	16,7	18,0	17,2	17,8
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
113 Eignarskattar Taxes on property	2,3	2,5	2,5	2,5	2,0	1,9
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	11,5	11,9	11,7	11,7	11,6	11,9
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
116 Aðrir skattar Other taxes	0,5	0,6	0,6	2,2	1,7	0,6
12 Tryggingagjöld Social contributions	3,9	3,6	3,7	3,7	3,6	3,6
13 Fjárfamlög Grants	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
14 Aðrar tekjur Other revenues	5,5	6,2	6,2	6,5	5,3	21,9
141 Eignatekjur Property income	2,0	2,7	2,7	3,1	1,9	2,8
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	2,9	3,2	3,0	3,0	3,0	2,9
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
144 Frjáls fjárfamlög ² Voluntary transfers other than grants ²	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	15,9
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1
Innbyrðis hlutdeild Percentage breakdown						
1 Heildartekjur Total revenue	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
11 Skatttekjur Tax revenue	76,1	75,8	76,2	77,3	78,7	56,1
111 Skattar á tekjur og hagnað Taxes on income and profits	39,1	38,2	39,7	39,7	40,9	30,5
112 Skattar á laungreiðslur og vinnuafli Taxes on payroll and workforce	0,4	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5
113 Eignarskattar Taxes on property	5,8	6,0	5,8	5,5	4,7	3,3
114 Skattar á vöru og þjónustu Taxes on goods and services	28,6	28,5	27,7	25,8	27,7	20,3
115 Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti Taxes on international trade	1,1	1,0	0,7	0,7	0,5	0,4
116 Aðrir skattar Other taxes	1,1	1,3	1,4	4,8	4,1	1,1
12 Tryggingagjöld Social contributions	9,8	8,8	8,8	8,1	8,6	6,2
13 Fjárfamlög Grants	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2
131 Frá erlendum opinberum aðilum From foreign governments	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
132 Frá alþjóðastofnunum From international organisations	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2
133 Frá opinberum aðilum From other general government units	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
14 Aðrar tekjur Other revenues	13,7	14,9	14,7	14,4	12,5	37,5
141 Eignatekjur Property income	5,1	6,4	6,4	6,8	4,5	4,9
142 Sala á vöru og þjónustu Sale of goods and services	7,3	7,6	7,2	6,7	7,2	5,0
143 Sektir og skaðabætur Fines, penalties and forfeits	0,7	0,4	0,5	0,4	0,2	0,2
144 Frjáls fjárfamlög ² Voluntary transfers other than grants ²	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	27,2
145 Ýmsar tekjur og óskilgreindar tekjur Misc. and unidentified revenue	0,5	0,3	0,4	0,3	0,4	0,2

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.² Tekjur af stöðugleikaframlagi upp á 384,3 ma.kr. eru meðtaldar árið 2016. Revenue due to stability contribution, 384.3 billion ISK, are included in 2016.

Tafla 19. Heildarútgjöld hins opinbera 2011–2016, hagræn flokkun

Table 19. General government expenditure by economic type 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna Current prices, in million ISK	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Heildarútgjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	777.342	807.229	830.530	908.205	949.454	998.434
2 Rekstrarútgjöld² Expenses²	765.977	796.519	813.896	886.095	925.917	973.286
21 Laun Compensation of employees	229.037	242.024	256.169	275.652	307.150	333.087
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	206.099	213.887	222.234	230.421	241.607	255.055
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	35.076	36.976	38.274	39.617	40.471	42.143
24 Vaxtagjöld Interest	70.481	84.066	86.505	94.411	102.032	101.058
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	29.154	30.485	31.070	29.477	29.885	31.676
26 Fjárfamlög Grants	4.514	3.838	4.342	5.159	5.144	5.401
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	138.352	134.950	133.645	139.441	141.699	149.071
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense	53.263	50.293	41.658	71.916	57.928	55.794
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	11.366	10.710	16.634	22.110	23.537	25.148
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	46.441	47.686	54.908	61.728	64.009	67.291
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-35.076	-36.976	-38.274	-39.617	-40.471	-42.143
Hlutfall af landsframleiðslu Per cent of GDP						
Heildarútgjöld (2+31) Total expenditure (2+31)	45,7	45,4	43,9	45,3	42,9	41,2
2 Rekstrarútgjöld² Expenses²	45,0	44,8	43,0	44,2	41,8	40,2
21 Laun Compensation of employees	13,5	13,6	13,5	13,7	13,9	13,8
22 Kaup á vöru og þjónustu Use of goods and services	12,1	12,0	11,8	11,5	10,9	10,5
23 Afskriftir Consumption of fixed capital	2,1	2,1	2,0	2,0	1,8	1,7
24 Vaxtagjöld Interest	4,1	4,7	4,6	4,7	4,6	4,2
25 Framleiðslustyrkir Subsidies	1,7	1,7	1,6	1,5	1,3	1,3
26 Fjárfamlög Grants	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
27 Félagslegar tilfærslur til heimila Social benefits	8,1	7,6	7,1	7,0	6,4	6,2
28 Tilfærsluútgjöld önnur en fjárfamlög Other expense	3,1	2,8	2,2	3,6	2,6	2,3
31 Fastafjárútgjöld Nonfinancial assets	0,7	0,6	0,9	1,1	1,1	1,0
311 Fjárfesting í efnislegum eignum Net acquisition of fixed assets	2,7	2,7	2,9	3,1	2,9	2,8
23 Afskriftir (-) Consumption of fixed capital	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0	-1,8	-1,7

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.² Frálag ríkissjóðs til A-hluta LSR upp á 117,2 ma.kr. árið 2016 hefur ekki verið gjaldfært heldur bókfært til bráðabirgða yfir efnahagsreikning. The Central government 117.2 billion ISK contribution to the A-part of the State Pension Fund in 2016 is temporarily counted as a balance sheet item with no impact on current expenditure.

Tafla 20. Heilbrigðisútgjöld hins opinbera 2011–2016
Table 20. General government expenditure on health 2011–2016

Verðlag hvers árs, í millj. króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Opinber heilbrigðisútgjöld alls² <i>Total public expenditure on health²</i>	118.563	124.179	132.779	142.800	155.303	171.104
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	12.401	12.251	11.715	12.085	12.404	12.696
2 Pjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	22.923	24.075	26.485	29.507	32.517	36.625
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	79.608	84.075	90.510	97.467	106.367	117.845
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	534	518	511	601	699	588
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	3.096	3.259	3.558	3.140	3.316	3.350
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls² <i>Total public expenditure on health²</i>	6,97	6,98	7,02	7,12	7,02	7,06
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	0,73	0,69	0,62	0,60	0,56	0,52
2 Pjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	1,35	1,35	1,40	1,47	1,47	1,51
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	4,68	4,73	4,79	4,86	4,81	4,87
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	0,18	0,18	0,19	0,16	0,15	0,14
Staðvart á mann, þús. króna á verðlagi samneyslu 2016						
<i>Per capita, at 2016 prices of government final consumption</i>						
Opinber heilbrigðisútgjöld alls² <i>Total public expenditure on health²</i>	453,5	446,9	454,4	465,5	469,5	485,5
1 Lækningavörur og hjálpartæki <i>Medical prod., appliances and equipment</i>	50,0	46,5	42,3	41,5	39,5	38,0
2 Pjónusta við ferilsjúklinga <i>Outpatient services</i>	92,4	91,4	95,6	101,4	103,6	109,6
3 Sjúkrahúsaþjónusta <i>Hospital services</i>	321,1	319,0	326,6	335,0	339,0	352,6
4 Forvarnir og almenn heilbrigðisþjónusta <i>Public health services</i>	2,2	2,0	1,8	2,1	2,2	1,8
5 Heilbrigðismál, ótalin annars staðar <i>Health n.e.c.</i>	12,5	12,4	12,8	10,8	10,6	10,0

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Kaup heimila á heilbrigðisþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public health care is excluded.*

Tafla 21. Fræðsluútgjöld hins opinbera 2011–2016
Table 21. General government expenditure on education 2011–2016

Verðlag hvers árs, í milljónum króna <i>Current prices, in million ISK</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
Opinber fræðsluútgjöld alls² <i>Total expenditure on education²</i>	121.465	123.916	130.235	140.544	152.163	160.809
1 Leískóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	52.968	51.363	54.230	60.161	64.207	67.953
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	38.099	39.829	41.416	44.590	49.120	51.066
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	204	211	211	210	183	200
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	24.092	25.805	27.275	28.459	30.912	33.546
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	1.631	2.243	2.583	2.174	2.306	2.495
6 Stoðþjónusta í skólastarfi <i>Subsidiary services to education</i>	1.820	1.954	1.895	2.085	2.463	2.489
7 Menntamál, ótalín annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	2.651	2.513	2.625	2.866	2.972	3.061
Hlutfall af vergri landsframleiðslu <i>Per cent of GDP</i>						
Opinber fræðsluútgjöld alls² <i>Total expenditure on education²</i>	7,14	6,97	6,89	7,01	6,87	6,64
1 Leískóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	3,11	2,89	2,87	3,00	2,90	2,81
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	2,24	2,24	2,19	2,22	2,22	2,11
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	1,42	1,45	1,44	1,42	1,40	1,39
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	0,10	0,13	0,14	0,11	0,10	0,10
6 Stoðþjónusta í skólastarfi <i>Subsidiary services to education</i>	0,11	0,11	0,10	0,10	0,11	0,10
7 Menntamál, ótalín annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	0,16	0,14	0,14	0,14	0,13	0,13
Staðvart á mann, þús. króna á verðlagi samneyslu 2016						
Per capital, at 2016 prices of government final consumption						
Opinber fræðsluútgjöld alls² <i>Total expenditure on education²</i>	489,9	470,2	469,9	483,1	485,0	481,1
1 Leískóla- og barnaskólastig <i>Pre-primary and primary education</i>	213,6	194,9	195,7	206,8	204,6	203,3
2 Unglinga- og framhaldsskólastig <i>Secondary education</i>	153,7	151,1	149,4	153,3	156,6	152,8
3 Viðbótarstig, önnur framhaldsmenntun ekki á háskólastigi <i>Postsecondary nontertiary education</i>	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6
4 Háskólastig <i>Tertiary education</i>	97,2	97,9	98,4	97,8	98,5	100,4
5 Menntun óflokkuð á skólastig <i>Education n.e.c.</i>	6,6	8,5	9,3	7,5	7,4	7,5
6 Stoðþjónusta í skólastarfi <i>Subsidiary services to education</i>	7,3	7,4	6,8	7,2	7,8	7,4
7 Menntamál, ótalín annars staðar <i>Education n.e.c.</i>	10,7	9,5	9,5	9,9	9,5	9,2

¹ Bráðabirgðatölur. *Preliminary figures.*

² Kaup heimila á fræðsluþjónustu frá hinu opinbera hafa verið dregin frá. *The households purchase of public education is excluded.*

Tafla 22. Peningalegar eignir og skuldir hins opinbera 2011–2016

Table 22. General government financial assets and liabilities 2011–2016

Verðlag hvers árs, í millj. króna Current prices, in million ISK	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹
62 Peningalegar eignir Financial assets	1.280.100	1.246.105	1.195.524	1.288.854	1.138.149	1.243.417
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	568.430	511.200	426.343	533.292	416.486	293.139
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	225	19	22	32	37	37
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	177.211	192.792	196.556	196.940	151.713	78.965
6215 Hlutafé og aðrar eignir <i>Shares and other equity</i>	367.357	361.606	400.939	385.223	384.506	568.785
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	166.878	180.488	171.664	173.366	185.407	302.490
63 Skuldir Liabilities	2.155.359	2.198.968	2.168.447	2.291.379	2.213.544	2.126.127
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	788.758	839.575	842.604	877.939	889.847	857.812
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	828.872	806.364	759.610	775.251	618.000	451.045
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	350.148	350.166	357.120	356.558	308.540	244.548
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	478.724	456.198	402.490	418.694	309.460	206.497
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	416.894	438.557	457.269	490.028	580.145	665.124
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	120.835	114.471	108.965	148.160	125.551	152.147
Hrein peningaleg eign (62–63) Net financial assets (62–63)	-875.259	-952.863	-972.923	-1.002.526	-1.075.395	-882.711
Hlutfall af vergri landsframleiðslu Per cent of GDP						
62 Peningalegar eignir Financial assets	75,2	70,1	63,2	64,3	51,4	51,3
6212 Sjóður og bankareikningar <i>Currency and deposits</i>	33,4	28,7	22,5	26,6	18,8	12,1
6213 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6214 Lánveitingar <i>Loans</i>	10,4	10,8	10,4	9,8	6,9	3,3
6215 Hlutafé og aðrar eignir <i>Shares and other equity</i>	21,6	20,3	21,2	19,2	17,4	23,5
6218 Viðskiptakröfur <i>Other accounts receivable</i>	9,8	10,1	9,1	8,6	8,4	12,5
63 Skuldir Liabilities	126,7	123,6	114,7	114,2	100,0	87,8
6313 Verðbréf <i>Securities other than shares</i>	46,4	47,2	44,6	43,8	40,2	35,4
63x5 Lántökur <i>Loans</i>	48,7	45,3	40,2	38,6	27,9	18,6
6315 Innlendir aðilar <i>Domestic loans</i>	20,6	19,7	18,9	17,8	13,9	10,1
6325 Erlendir aðilar <i>Foreign loans</i>	28,1	25,7	21,3	20,9	14,0	8,5
6316 Lífeyrisskuldbindingar <i>Insurance technical reserves</i>	24,5	24,7	24,2	24,4	26,2	27,5
6318 Viðskiptaskuldir <i>Other accounts payable</i>	7,1	6,4	5,8	7,4	5,7	6,3
Hrein peningaleg eign (62–63) Net financial assets (62–63)	-51,4	-53,6	-51,4	-50,0	-48,6	-36,4

¹ Bráðabirgðatölur. Preliminary figures.

**Hagtíðindi
Statistical Series**

**Fjármál hins opinbera
*Public finance***

102. árg. • 6. tbl. 15. mars 2017

ISSN 1670-4770 Umsjón *Supervision* Hólmfríður S. Sigurðardóttir • holmfridur.sigurdardottir@hagstofa.is

© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland

www.hagstofa.is www.statice.is

Sími *Telephone* +(354) 528 1000 Um rit þetta gilda ákvæði höfundalaga. Vinsamlegast getið heimildar.

Bréfasimi *Fax* +(354) 528 1099 *Reproduction and distribution are permitted provided that the source is mentioned.*